

تعیین و تحلیل سطوح برخورداری مناطق روستایی در شهرستانها و بخشهای استان تهران

دکتر مسعود تقوایی: عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان
قاسم کیارستمی: دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه
روستایی دانشگاه صنعتی اصفهان

چکیده

امروزه توجه به توسعه و برنامه ریزی منطقه ای در پی بروز معضلات ناشی از نابرابریهای میان مناطق مورد اهمیت قرار گرفته است. از طرف دیگر، شناخت شرایط و موقعیت موجود مناطق مورد بررسی، لازمه این برنامه ریزی می باشد. به همین دلیل تحقیق حاضر به منظور شناسایی، مقایسه و رتبه بندی شهرستانها و بخشهای استان تهران با استفاده از ملاکهای توسعه انجام شده است. این مطالعه بامعرفی و انتخاب ۴۳ فاکتور و نیز با استفاده از اطلاعات آمار نفوس و مسکن استان تهران برای شناسایی وضعیت موجود بدون اعمال ضریب بر شاخصها انجام گرفته که بر همین اساس از تکنیک تاکسونومی استفاده می شود. این روش، مقیاسی برای شناخت درجه توسعه یافتگی برنامه ریزی منطقه ای ارائه می دهد که براساس آن می توان سیاستگذاری، برنامه ریزی و طرحهای مناسبی را برای بهبود وضعیت مناطق به کار گرفت. در این روش، شاخصهای مورد استفاده عبارت بودند از شاخصهای جمعیتی، بهداشتی، آموزشی و خدماتی. نتایج این تحقیق نشاندهنده این است که بین مناطق روستایی شهرستانهای استان تهران، هماهنگی وجود دارد. ولی در بین مناطق روستایی بخشها، سه بخش ناهمگن هستند، که مورد ارزیابی قرار نگرفته اند. هر چه سطوح مقیاس (از شهرستان به بخش) کاهش پیدا کند از میزان هماهنگی کاسته می شود و به دلیل کاهش هماهنگی شهرستان در سطوح پایین تر، برنامه ریزی در سطح بخشها از موفقیت بیشتری نسبت به برنامه ریزی در سطح شهرستان برخوردار می باشند. در سطح شهرستانهای استان تهران، مناطق روستایی چهار شهرستان برخوردار، مناطق روستایی سه شهرستان نیمه برخوردار و مناطق روستایی دو شهرستان از امکانات توسعه محروم می باشند. در بین مناطق روستایی بخشهای استان تهران، سه بخش برخوردار، نه بخش نیمه برخوردار و هفت بخش محروم از امکانات توسعه می باشند.

صورت پذیرد. که نتیجه این اقدامها، توسعه مناطق همراه با عدالت خواهد بود.

هدف تحقیق

توسعه منطقه ای به عنوان یک ضرورت به منظور برقراری عدالت اجتماعی مورد توجه اغلب دولتمردان بوده و در دنیای کنونی در حوزه توسعه، یکی از راهبردها و استراتژیهای موثر، توسعه از بالا به پایین و از جزء، به کل است که این امر با تکیه بر برنامه ریزی منطقه ای تحقق می یابد.

مهمترین ابزار برنامه ریزی، شناخت می باشد. در این تحقیق، شناخت وضعیت موجود در هریک از مناطق روستایی

شهرستانها و بخشهای استان تهران از اهداف اصلی بوده تا به عنوان ابزاری لازم توسط برنامه ریزان، تصمیم گیران و سیاستگذاران مورد استفاده قرار گیرد. سپس با به کارگیری این شناخت، میزان تفاوتها و نابرابریهای منطقه ای شناسایی و برنامه مناسب برای توسعه شهرستانها و بخشهای محروم اجرا گردد.

به طور کلی، این تحقیق در پی دستیابی به اهداف زیر است:

(۱) تعیین همگنی مناطق روستایی شهرستانهای استان تهران
(۲) تعیین درجه توسعه یافتگی و محرومیت هریک از مناطق روستایی

در
این تحقیق، شناخت
وضعیت موجود در هریک از
مناطق روستایی شهرستانها و
بخشهای استان تهران از اهداف اصلی
بوده تا به عنوان ابزاری لازم توسط
برنامه ریزان، تصمیم گیران و سیاستگذاران
مورد استفاده قرار گیرد. سپس با
کارگیری این شناخت، میزان تفاوتها و
نابرابریهای منطقه ای شناسایی و
برنامه مناسب برای توسعه
شهرستانها و بخشهای محروم
اجرا گردد.

شهرستانها
(۳) تعیین همگنی مناطق روستایی بخشها
(۴) تعیین درجه توسعه یافتگی و محرومیت هر یک از مناطق روستایی بخشهای استان تهران

واحد تحقیق

باید توجه داشت که به هر اندازه محدوده جغرافیایی تحقیق کوچکتر باشد بردقت مطالعه اضافه می شود. انتخاب آبادی و محله به عنوان واحد تحقیق بر بخش، دهستان، شهر و شهرستان ارجحیت دارد، اما به دلیل حجم فوق العاده کار و نداشتن زمان کافی، محدوده این تحقیق سطح بخشها و شهرستانهای استان تهران است. براساس سرشماری ۱۳۷۵، استان تهران دارای ۱۰ شهرستان و ۲۹ بخش بوده که در سال ۱۳۷۶، شهرستان قزوین از استان تهران جدا شد. در این تحقیق شهرستان قزوین و بخشهای آن مورد محاسبه قرار نگرفت و به طور کلی، تعداد ۹ شهرستان و ۲۲ بخش در این استان مورد ارزیابی قرار گرفت.

ضرورت تحقیق

وجود نابرابریهای منطقه ای به دلایل مختلف تاریخی، طبیعی،

اصطلاح توسعه" به صورت فراگیر پس از جنگ جهانی دوم مطرح شده و این واژه در لغت به معنای خروج از کفاف است. در قالب نظریه توسعه، کفاف همان جامعه سنتی، فرهنگ و ارزشهای مربوط به آن است که جوامع برای متجدد شدن باید از این مرحله سنتی خارج شوند (از کیا، ۱۳۷۱).

در تعریف توسعه نکاتی را باید در نظر گرفت که مهمترین آنها عبارت اند از اینکه اولاً توسعه یک مقوله ارزشی است، ثانیاً توسعه جریانی چند بعدی و پیچیده است، ثالثاً در مقوله توسعه باید به ارتباط و نزدیکی آن با مفهوم بهبود توجه شود. واژه توسعه در اذهان محققان و اقتصاددانان توسعه، تعابیر مختلفی دارد که

برخی از آنها به افزایش تولید، افزایش بازدهی، ارتقای سطح کمی و کیفی زندگی، رفع فقر و محرومیت، ارتقای سطح خدمات بهداشتی و درمانی، رفع بیکاری و تورم و تأمین نیازهای اقتصادی، اجتماعی اشاره دارد (ابراهیم زاده، ۱۳۸۰).

"مایکل تودارو" معتقد است توسعه جریانی چند بعدی است که مستلزم تغییرات اساسی در ساخت اجتماعی، طرز تلقی عامه مردم و نهادهای ملی و نیز تسریع رشد اقتصادی، کاهش نابرابری و

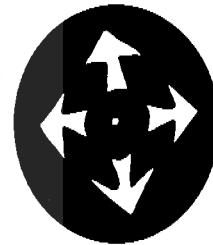
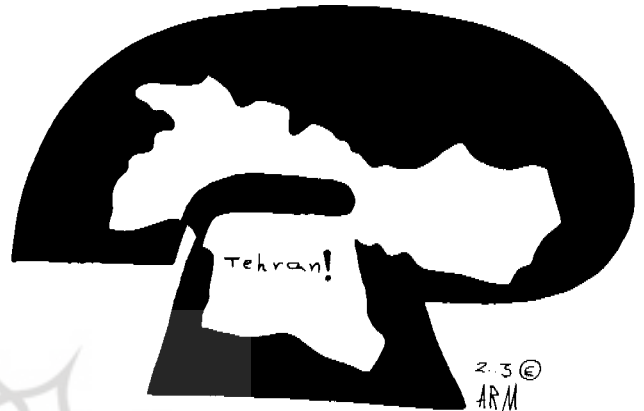
ریشه کن کردن فقر مطلق است. اصولاً توسعه باید نشان دهد که مجموعه نظام اجتماعی با نیازهای متنوع اساسی و خواسته های افراد هماهنگ است. به منظور رسیدن به این مقصود و کامیابی در این راه می باید به برنامه ریزی توسعه اهمیت داده شود.

دو واژه توسعه و برنامه ریزی ارتباط و پیوستگی تنگاتنگی با یکدیگر دارند، زیرا برای دستیابی به توسعه به برنامه نیاز است. اما قبل از تدوین برنامه باید درک صحیحی از خواسته ها و نیازها داشت. یکی از اهداف برنامه ریزی توسعه، کاهش دوگانگی نامطلوب مناطق است و یکی از عمده ترین مشکلات کشورهای جهان سوم، وجود انواع دوگانگی نامطلوب نظیر دوگانگی منطقه ای در این کشورها است که به دلایل متعددی در مسیر توسعه یافتگی آنها ایجاد شده و می شود. اخیراً سیاستگذاران، برنامه ریزان و پژوهشگران به منظور رهایی از این معضل، موارد خاصی از جمله برنامه ریزی منطقه ای را مورد توجه قرار داده و شناخت وضعیت موجود مناطق از لحاظ ملاکهای توسعه و شناسایی موقعیت هر یک در مقایسه با یکدیگر را اولین مرحله در برنامه رفع نابرابریها و ایجاد تعادلهای منطقه ای به شمار می آورند تا با این چنین شناختی اهداف توسعه ای مناطق متناسب با امکانات و محدودیت ها تعیین و همچنین آگاهی از امکانات و قابلیت های متنوع و گسترده هر منطقه از جمله ضرورت هایی است که می بایست با توجه به خصوصیتها و ویژگیهای خاص همان منطقه به گونه ای بهینه و کارا،

شاخص براساس نتایج تفصیلی جدیدترین سرشماری کشور تهیه و به روش تاکسونومی به کار گرفته شد. این شاخصها بشرح زیر است:

- (f1) میانگین تعداد آبیهای با سکونت دائم
- (f2) میانگین جمعیت ساکن
- (f3) تعداد جمعیت باسواد
- (f4) تعداد مرد باسواد
- (f5) تعداد زن باسواد
- (f6) تعداد جمعیت در حال تحصیل
- (f7) تعداد جمعیت مرد در حال تحصیل
- (f8) تعداد جمعیت زن در حال تحصیل
- (f9) تعداد جمعیت شاغل
- (f10) تعداد جمعیت مرد شاغل
- (f11) تعداد جمعیت مرد زن شاغل
- (f12) برخورداری از راههای آسفالت
- (f13) برخورداری از راههای شوسه
- (f14) برخورداری از حمام
- (f15) برخورداری از مرکز بهداشتی
- (f16) برخورداری از داروخانه
- (f17) برخورداری از خانه بهداشت
- (f18) برخورداری از پزشک
- (f19) برخورداری از دندانپزشک
- (f20) برخورداری از دندانپزشک تجربی
- (f21) برخورداری از بهیار و مامان
- (f22) برخورداری از بهداشتیار
- (f23) برخورداری از بهورز
- (f24) برخورداری از دامپزشک
- (f25) برخورداری از آب لوله کشی
- (f26) برخورداری از برق
- (f27) برخورداری از گازکشی
- (f28) برخورداری از شورای روستایی
- (f29) برخورداری از مرکز خدمات روستایی
- (f30) برخورداری از شرکت تعاونی
- (f31) برخورداری از پایگاه نیروی انتظامی
- (f32) برخورداری از پایگاه مقام بسیج
- (f33) نسبت برخورداری از امواج رادیویی
- (f34) برخورداری از رادیویی - موج متوسط
- (f35) برخورداری از شبکه اول سیما
- (f36) برخورداری از شبکه دوم سیما
- (f37) برخورداری از شبکه سوم سیما
- (f38) برخورداری از صندوق پستی
- (f39) برخورداری از نمایندگی پست
- (f40) برخورداری از تلگراف
- (f41) برخورداری از تلفن
- (f42) برخورداری از وسایل نقلیه
- (f43) برخورداری از روزنامه و مجله

فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی موجب رشد ناهمگون و نامتعادل مناطق در کل جهان شده است که البته ایران از این امر مستثنی نبوده است. اگرچه کاهش این نابرابریها از اهداف برنامه های قبل و بعد از انقلاب بوده، ولیکن براساس مطالعات انجام شده، متأسفانه شدت این نابرابریها افزایش یافته است، مهمترین دلیل افزایش این نابرابریها عدم شناسایی دقیق ابعاد مختلف نابرابریها و سیاستهای اجرایی نامتناسب برای رسیدن به اهداف مذکور می باشد. بر همین اساس، تغییر شرایط کنونی لازم به نظر می رسد و در این رابطه اولین گام شناخت وضعیت موجود مناطق است و باید توجه داشت که هر

چقدر درجه صحت این شناخت بیشتر باشد، رهنمودهای مناسب تری برای برنامه ریزان و سیاست گذاران جهت اتخاذ تصمیمهای صحیح ارائه خواهد شد. در همین راستا، شناسایی نابرابریهای منطقه ای میان شهرستانها و بخشهای استان تهران یکی از امور ضروری می باشد.

معرفی شاخصهای توسعه مورد نظر پژوهش

برخورداری و بهره مندی از عوامل و امکانات زندگی در یک منطقه، مزیت شهرستانها و بخشها نسبت به جاهای دیگر است. این عوامل و امکانات عبارتند از توان رفاهی، بهداشتی، درمانی، آموزشی و ... از آنجا که عوامل و شاخصهای مختلفی وجود دارد که اثرات متفاوتی بر سطح زندگی روستاییان بر جای می گذارد، در این بررسی شاخصها و عوامل کلیدی با اهمیتی مورد استفاده قرار گرفته است. در راستای این هدف، آمار و اطلاعات مربوط به ۴۳ شاخص مورد نظر براساس نتایج سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۷۵ جمع آوری و مورد استفاده قرار می گیرد. متأسفانه به دلیل فقدان اطلاعات کامل، برخی از شاخصها که می توانست بیانگر توسعه یافتگی مناطق روستایی استان باشد، کنار گذاشته شد و در مجموع، آمار و اطلاعات مربوط به ۴۳

جدول شماره ۱: رتبه بندی مناطق روستایی شهرستانهای استان تهران

وضعیت	درصد	رتبه	نام شهرستان	درجه توسعه یافتگی
برخوردار f_i	۴۵	۱	شهریار	۰/۲۲۲
		۲	ورامین	۰/۴۱۷
		۳	کرج	۰/۴۶۰
		۴	ساوجبلاغ	۰/۴۹۵
نیمه برخوردار f_{ii}	۳۳	۵	ری	۰/۵۷۲
		۶	دماوند	۰/۶۳۹
		۷	اسلامشهر	۰/۷۶۲
محروم f_{iii}	۲۲	۸	شمیرانات	۰/۸۲۱
		۹	تهران	۰/۸۵۳

با توجه به جدول شماره ۲ از مجموع مکانهای روستایی در محدوده شهرستانهای استان، شهرستانهای شهریار، ورامین، ساوجبلاغ و کرج با معادل ۴۵ درصد جزء شهرستانهای برخوردار و شهرستانهای ری، دماوند، اسلامشهر با معادل ۳۳ درصد جزء نیمه برخوردار و همچنین دو شهرستان شمیرانات و تهران معادل ۲۲ درصد، جزء شهرستانهای محروم به شمار می آیند.

در سطح بخشهای استان تهران از بین ۱۹ شهرستان مورد بررسی استان تهران، بخش رباط کریم با ۴۲۵ درصد درجه توسعه یافتگی، برخوردارترین و توسعه یافته ترین و بخش کن با ۸۳۷ درصد درجه توسعه یافتگی، محرومترین بخش استان تهران می باشند. ۱۶ درصد مناطق روستایی استان تهران در بخشهای برخوردار، ۴۷ درصد در بخشهای نیمه برخوردار و ۳۷ درصد در بخشهای محروم قرار دارند.

نتایج و بحث

با استفاده از روش تاکسونومی عددی و اطلاعات جمع آوری شده با بهره گیری از ۴۳ شاخص توسعه، مناطق روستایی در سطح ۹ شهرستان و ۲۲ بخش استان تهران، از نظر سطح توسعه مورد محاسبه و سنجش قرار گرفت. نتایج حاصله بیانگر آن است همه مناطق روستایی در سطح شهرستانها از لحاظ سطح توسعه همگن اند ولیکن مناطق روستایی در سطح بخشها، سه بخش (مرکز شهریار، مرکز کرج و مرکز ساوجبلاغ) ناهمگن بوده اند. بنابراین آنها را از لیست بخشها حذف و در نهایت، سطح توسعه یافتگی ۱۹ بخش استان مورد سنجش قرار گرفت.

مناطق روستایی در سطح ۹ شهرستان و ۱۹ بخش استان تهران با توجه به سطح توسعه یافتگی به سه دسته برخوردار (۰/۶-۰)، نیمه برخوردار (۰/۶-۰/۸) و محروم (۰/۸-۱) دسته بندی شده اند. در بین مناطق روستایی شهرستانهای استان تهران، شهرستان شهریار با ۰/۲۲۳ درجه توسعه، توسعه یافته ترین و شهرستان تهران با ۰/۸۵۳ درجه توسعه، توسعه نیافته ترین شهرستان استان تهران هستند.

جدول شماره ۲: توزیع شهرستانها از لحاظ برخورداری مناطق روستایی آنها

وضعیت	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
برخوردار	۴	۴۵	۴۵
نیمه برخوردار	۳	۳۳	۷۸
محروم	۲	۲۲	۱۰۰
جمع	۹	۱۰۰	—

نتیجه گیری

۱) به هر اندازه سطوح مقیاس (از شهرستان به بخش) کاهش پیدا می کند، از میزان همگنی کاسته می شود.

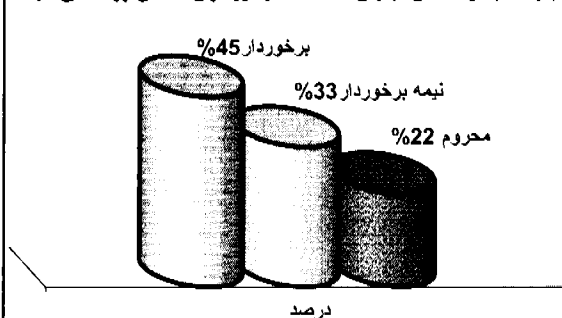
۲) به دلیل کاهش همگنی در سطوح پایین تر، برنامه ریزی در سطح بخشها نسبت به برنامه ریزی در سطح شهرستان از موفقیت بیشتری برخوردار می باشد.

۳) در بین نواحی روستایی شهرستانهای استان، همگنی وجود دارد؛ ولی در بین نواحی روستایی بخشها، سه بخش مرکز شهریار، مرکز

در سطح بخشهای استان تهران، ۳ بخش برخوردار، ۹ بخش نیمه برخوردار و ۷ بخش از امکانات توسعه محروم می باشند.

در بین نواحی روستایی شهرستانهای استان، همگنی وجود دارد؛ ولی در بین نواحی روستایی بخشها، سه بخش مرکز شهریار، مرکز ساوجبلاغ و مرکز کرج ناهمگن بوده اند.

نمودار شهرستانهای استان تهران به لحاظ برخورداری مناطق روستایی آنها

ساوجبلاغ و مرکز کرج ناهمگن بوده اند.

(۶) در سطح بخشهای استان تهران، ۳ بخش برخوردار، ۹ بخش نیمه برخوردار و ۷ بخش از امکانات توسعه محروم می باشند.
(۷) بررسی و مقایسه سطح برخورداری نقاط روستایی در حوزه بخشهای استان تهران نشان می دهد که بخش رباط کریم با ۰/۴۲۹ و بخش کن با ۰/۹۶۸ به ترتیب برخوردارترین و محروم ترین بخشهای استان تهران هستند.

(۴) در سطح شهرستانهای استان تهران، ۴ شهرستان برخوردار، ۳ شهرستان نیمه برخوردار و ۲ شهرستان از امکانات توسعه محروم می باشند.

(۵) سطح توسعه یافتگی مناطق روستایی ۹ شهرستان مقایسه شده نشان می دهد که شهرستان شهریار با ضریب توسعه یافتگی ۰/۲۲۳ و تهران با ضریب توسعه یافتگی ۰/۸۵۳ به ترتیب بهترین و بدترین وضعیت را دارند.

منابع مورد استفاده

(۱) از کیا، مصطفی (۱۳۶۷) جامعه شناسی توسعه، چاپ اول، مؤسسه نشر کلمه.

(۲) ابراهیم زاده، عیسی، تعیین درجه توسعه یافتگی نواحی روستایی؛ مجله علوم انسانی، شماره ۱۳، اردیبهشت ۱۳۸۰، ص ۸.

(۳) تودارو، مایکل، توسعه اقتصادی در جهان سوم؛ ترجمه غلامعلی فرجاد؛ ص ۱۳۵.

(۴) هیران، دی. (۱۳۶۸)، برنامه ریزی توسعه روستایی، ص ۱۵.

(۵) سرشماری نفوس مسکن استان تهران در سال ۱۳۷۵.

(۶) جهت اطلاع بیشتر رجوع کنید به:

الف) حقی، محمدعلی، شاخصهای کالبدی و طرح ریزی سرزمینی، کنفرانس بین المللی طرح ریزی کالبدی، مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری، سال ۱۳۷۱، صص ۱۷۹-۱۹۱.

ب) اکبری، نعمت الله. مباحثی از توسعه در ایران، هشت بهشت، شماره اول، ۱۳۷۸، صص ۱-۱۷.

ج) تقوایی، مسعود. بهره گیری از شاخص مرکب توسعه انسانی به منظور تعیین میزان محرومیت و طبقه بندی مناطق شهری استانهای کشور، دهمین کنگره جغرافیایی ایران، دانشگاه امام حسین (ع)، مهر ۱۳۷۸.

د) صالح نسب، غلامحسین. گزارش توسعه انسانی ۱۹۹۴، برنامه عمران ملل متحد، مجله جهاد، شماره ۱۸۰، صص ۱-۱۷.

ه) وزارت کشور، گزارش شاخص توسعه انسانی ۱۹۹۴، شماره ۴۸، دفتر برنامه ریزی عمران، سال ۱۳۷۳.

و) زاهدی قنبر، ابراهیم. گزارش توسعه انسانی و بازار اشتغال، مجله اقتصاد کشاورزی و توسعه شماره ۴، ۱۳۷۳، صص ۲۱۳-۲۰۳.

ز) حقی، محمدعلی. شاخصهای کالبدی و طرح ریزی سرزمینی، فصلنامه شهرسازی و معماری، شماره ۳، ۱۳۷۰، صص ۴۱-۳۶.

ح) یونسکو. بعد فرهنگی توسعه به سوی رهیافت عملی، ترجمه صلاح الدین محلاتی، دانشگاه شهید بهشتی، سال ۱۳۷۸، صص ۷۹-۵۳.

ط) حسین زاده، امیر. برنامه ریزی ناحیه ای، سمت، شماره اول، ۱۳۸۰، صص ۱۶۴-۱۵۵.

ی) آسایش، حسین. اصول و روشهای برنامه ریزی ناحیه ای، صص ۱۰۸-۱۰۶ و ۱۱۰-۱۱۹.

ک) سازمان برنامه و بودجه اصفهان، الگوهای منطقه ای توسعه اجتماعی و فرهنگی، کمیته تخصصی اقتصاد کلان، گزارش فاز اول، ۱۳۶۸.

ل) بیدآبادی، بیژن. آنالیز تاکسونومی، سازمان برنامه و بودجه (سازمان مرکزی)، ۱۳۶۲، صص ۱۷-۵.

جدول شماره ۳: رتبه بندی مناطق روستایی بخشهای استان تهران

وضعیت	رتبه	نام بخش	درجه توسعه یافتگی
برخوردار $\geq 60\%$	۱	رباط کریم	۰/۴۲۹۵
	۲	کهریزک	۰/۴۶۸۳
	۳	پاکدشت	۰/۵۴۱۸
	۴	فیروزکوه	۰/۶۱۱۱
	۵	مرکز دماوند	۰/۶۳۵۳
	۶	مرکز ورامین	۰/۶۹۲۲
	۷	پیشوا	۰/۷۰۵۲
	۸	نظرآباد	۰/۷۰۸۸
	۹	طالقان	۰/۷۵۱۲
نیمه برخوردار $40\% \leq 60\%$	۱۰	جوادآباد	۰/۷۶۸۳
	۱۱	مرکزی اسلامشهر	۰/۷۷۱۴
	۱۲	چهاردانگه	۰/۷۷۵۶
محروم $\leq 40\%$	۱۳	مرکز تهران	۰/۸۱۱۶
	۱۴	رودبار قصران	۰/۸۲۹۵
	۱۵	اشتهارد	۰/۸۳۰۳
	۱۶	فشاپویه	۰/۸۳۷۱
	۱۷	مرکز ری	۰/۸۳۹۵
	۱۸	لوانسان	۰/۸۶۳۰
	۱۹	کن	۰/۹۶۸۰

نمودار بخشهای استان تهران از لحاظ برخورداری مناطق روستایی آنها

